

راهنمای پژوهش درباره جناب ابوطالب علیه السلام - مهدی مجتهدی
فصلنامه تخصصی مطالعات قرآن و حدیث سفینه
سال دوازدهم، شماره ۴۸ «ویژه حضرت ابوطالب علیه السلام»، پاییز ۱۳۹۴، ص ۶۵ - ۹۶

راهنمای پژوهش درباره جناب ابوطالب علیه السلام

* مهدی مجتهدی

چکیده: یکی از مهمترین مراحل پژوهش، تدوین ادبیات آن موضوع است. از این رو برای سامان یافتن پژوهش‌های جدید درباره جناب ابوطالب بن عبدالمطلب، پدر بزرگوار حضرت علی علیه السلام، نیز به راهنمای تحقیق نیاز است. در نوشتار حاضر که بیش از ۲۵۰ منبع را شناسانده، کوشیده شده تا تمامی آثار مرتبط و مستقل درباره این شخصیت شناسانده شوند. همچنین برای نخستین بار مراجع مهم شرق شناسان در این موضوع، از قبیل مقالات دائره‌المعارفی، معرفی شده‌اند.

کلیدواژه‌ها: ابوطالب بن عبدالمطلب، کتابشناسی، پژوهش، مسلمانان، خاورشناسان.

تدوین ادبیات تحقیق یک موضوع، جزء لاینفک پژوهش درباره آن موضوع است. با توجه به تخصصی شدن علوم، این مهم، یعنی منبع‌شناسی ضرورتی دو چندان می‌یابد. از سویی تدوین این راهنمای پژوهش در حوزه تاریخ اسلام و به خصوص شخصیت‌های مشهور آن تحدودی دشوار است. این نکته وقتی پیچیده‌تر می‌شود که شخصیتی تاریخی موضوع مباحث کلامی و مانند آن نیز باشد. جناب ابوطالب بن عبدالمطلب علیهم السلام، عمومی رسول خدا علیه السلام و پدر حضرت علی علیهم السلام، یکی از بهترین نمونه‌های چنین شخصیت‌هایی هستند. با عنایت به اینکه در طول تاریخ اسلام، بحث ایمان ایشان مورد تردید برخی از نویسنده‌گان قرار گرفت، افزون بر شرح زندگانی وی، دامنه گسترده‌ای از آثار در دفاع از جناب ابوطالب علیهم السلام پدید آمد تا ثابت شود که این بزرگوار مشرک از دنیا نرفته است.

بزرگانی اقدام به شناساندن آثاری کرده‌اند که درباره ابوطالب علیهم السلام نوشته شده است. در راس همه مرحوم آقا بزرگ تهرانی با کتاب گرانقدر *الذریعه* قرار دارند. در مجلدات مختلف این کتاب به آثار مستقل در مورد ابوطالب اشاره شده است. به خصوص در جلد دوم ذیل ایمان ابوطالب. همچنین در تحقیقات استاد مرحوم سید عبدالعزیز طباطبائی که با عنوان *أهل البيت علیهم السلام فی المکتبة العربية* منتشر شده است و چندین اثر دیگر، می‌توان آثاری را یافت که برخی از آنها چاپی هستند و بسیاری به صورت نسخه‌های خطی و چه بسا نایاب و حتی مفقود هستند.

در کنار این منابع، کتابشناسی‌های مستقلی نیز برای حضرت ابوطالب تاکنون منتشرشده است. عبدالجبار الرفاعی در کتاب ۱۲ جلدی *معجم ماقتب عن الرسول و اهل بیت الله علیهم السلام* در واژه‌های ایمان و ابوطالب کتب چاپ شده را

می‌شناساند. عبدالله صالح المتفکی در مجله تراثنا در مقاله‌ای با عنوان «معجم ما الف عن ابی طالب علیہ السلام» به معرفی کتب نشر یافته پیرامون جناب ابوطالب علیہ السلام پرداخته است. این کتاب شناسی مجدداً در ویژه‌نامه مجله المرشد چاپ شده است. ناصرالدین انصاری قمی نیز در نوشتاری که دو بار به صورت مقاله و یک بار ضمن یک کتاب منتشر شده، به کتابشناسی در مورد جناب ابوطالب علیہ السلام اقدام کرده است.^۱

در نوشتار حاضر، آثار مستقل معرفی شده‌اند و امید است در مجالی دیگر کتاب‌های مشتمل، که بخشی از آن‌ها درباره حضرت ابوطالب است، معرفی شوند. برای نمونه می‌توان یاد کرد از علامه سید جعفر مرتضی عاملی، که در مجموعه بزرگ ۳۵ جلدی *الصحيح من سیره النبی الاعظم* (قم: دارالحدیث، ۱۳۸۵) به اشکال مختلف از جناب ابوطالب علیہ السلام سخن گفته و این منبعی قابل توجه است. همچنین الشیخ عبدالله الحسن در مناظرات فی العقائد و الأحكام (۲ ج). (قم: خانه کودک، نشر بلاغ، چاپ اول، قم، ۱۳۷۷ش. ج. ۱، ص. ۳۵۹-۳۸۴) که در بخشی با عنوان «أبوطالب علیہ السلام مؤمن قریش» چهار مناظره با عناوین زیر آورده است: «مناظرة عبدالله بن عباس مع بعضهم فی إيمان أبي طالب علیہ السلام»، «مناظرة السيد محمد جواد المھری مع الأستاذ عمر الشریف فی مسألة إيمان أبي طالب علیہ السلام»، «مناظرة الشیخ محمد الاشتھاری مع بعضهم فی إيمان أبي طالب علیہ السلام» و «مناظرة السيد علی البطحائی مع الشیخ عبدالله بن جحش فی مسألة إيمان أبي طالب علیہ السلام».

ویژگی قابل توجه این منبع شناسی آن است که به پشتونه منابع گردآوری شده

۱. مجله آینه پژوهش ش ۲۱ (آبان ۱۳۷۲ش)، مجله میراث شهاب (نشریه کتابخانه آیت الله مرعشی- قم) ش ۷۰ (زمستان ۱۳۹۱) ص ۱۳۳-۱۶۱. کتاب کتابشناسی اهل‌البیت علیہ السلام بوستان کتاب قم، ۱۳۸۸. ص ۱۷-۴۳.

در کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی علیه السلام مشهد - با همت و توفیق استاد محمد مجتهدی - بخش مهمی از آثار معرفی شده قابل دسترسی هستند. لذا آثاری که با علامت © مشخص شده‌اند در آن کتابخانه موجود است.^۱ سایر مواردی که در آن کتابخانه موجود نیست، بر اساس منابع دیگری استخراج شده است که برای رعایت اختصار، نام کوتاه موارد پرینت شده در انتهای مشخصات منع آمده و اطلاعات کامل آنها به شرح زیر است:

الذریعه

آقا بزرگ تهرانی، محمدحسن؛ *الذریعه الى تصانیف الشیعه*، بیروت: دارالاضواء،

۱۴۰۳ق. = ۱۹۸۳م.

اهل البيت

طباطبایی، سید عبدالعزیز، *أهل البيت في المكتبة العربية*، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام لإحياء التراث، ۱۴۱۷ق.

تذکره

سید حسن عارف نقوی، *تذکره علمای امامیہ پاکستان*، اسلام آباد: امامیہ دار التبلیغ، ربیع الثانی ۱۳۱۵ق. ترجمه محمد هاشم، در سال ۱۳۶۳ توسط مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان منتشر گردیده و نیز در مشهد از سوی بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی در سال ۱۳۶۹ شمسی به چاپ رسیده

۱. مدیر کتابخانه تخصصی امیرالمؤمنین علی علیه السلام مشهد، آقای محمد مجتهدی از خوانندگان گرامی دعوت می‌کند تا اگر به منابع معرفی شده در این مقاله که در آن کتابخانه موجود نیست دسترسی دارند، به هر شکل ممکن به ایشان اطلاع دهند: info@imamalislib.com 09153176281

است. از همین چاپ اخیر ترجمه استفاده شده است.

تراثنا

متفکی، عبدالله صالح؛ «معجم ما الف عن ابی طالب علیهم السلام»، تراثنا، العددان ۶۳ و ۶۴ (رجب و ذوالحجۃ ۱۴۲۱)، ص. ۱۶۳-۲۳۳.

کتابشناسی اهل بیت

انصاری قمی، ناصرالدین؛ کتابشناسی اهل البيت علیهم السلام، قم: بوستان کتاب قم، ۱۳۸۸. ص ۱۷-۴۳.

المرشد

فاضلی، حسین محمد علی، المرشد، العددان ۲۱ و ۲۲، ۱۴۲۹ق. = ۲۰۰۸م.
این شماره از مجله ویژه‌نامه‌ای است با عنوان: ابوطالب عم النبی علیهم السلام و والد الرصی علیهم المؤمن قبل الاسلام و شامل مقالات و اشعار پیرامون جناب ابوطالب است. برخی از منابع، از این مجله استخراج شده‌اند. ویژه‌نامه مذکور با عنوان ابوطالب درفش یکتاپرستی توسط آقای حمید رضا آذیر به فارسی ترجمه شده و بنیاد پژوهش‌های آستان قدس مشهد آن را منتشر نموده است.

معجم

رفاعی، عبد الجبار؛ معجم ما کتب عن الرسول و اهل البيت صلوات الله عليهم، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، ۱۳۷۱.-

برخی از منابع این نوشتار به طور مستقیم از فهرست رایانه‌ای کتابخانه‌ها استخراج شده است، لذا در انتهای مشخصات منبع نام یکی از کتابخانه‌هایی که دارای آن منبع هستند، درج شده است. لازم به ذکر است که برای تمایز مقالات،

کلمه «مقاله» در انتهای مشخات مقالات ذکر شده است. همچنین بر اساس آنچه در کتابشناسی‌ها متداول است، منابع بر اساس نام مشهور پدیدآور مرتب شده‌اند و اگر نام پدیدآور مشخص نباشد، به جای آن، عنوان منبع در ترتیب الفبایی لحاظ می‌شود. همچنین اگر ناشر اثری مشخص نباشد «بی‌نا» و اگر تاریخ نشر آن مشخص نباشد «بی‌تا» درج شده است. کتاب‌هایی که برای مخاطب کودک یا نوجوان منتشر شده است، با کلمه «کودک» مشخص شده‌اند.

تمام تاریخ‌هایی که در این کتابشناسی آمده، هجری شمسی است، مگر خلاف آن قید شود.

در آخر باید اشاره شود که در اغلب فهرس‌های مخطوطات کتابخانه‌ها یا در مقدمه متن مصحح نسخه خطی منتشر شده درباره جناب ابوطالب علی‌الله‌یه محقق به معرفی کتاب‌ها پرداخته‌اند. بی‌تر دید این نوشتار قابل تکمیل است.^۱

۱. لطفاً نظرات و نکات تکمیلی خود را به رایانه نویسنده این نوشتار ارسال فرمایید.

١. ابراشی، محمد عطیه
محمد فی بیت عمه ابی طالب
قاهره: مکتبه عصر، ۱۹۸۰م.
٢. ابراهیم، محمد زکی
عصمة النبی ونجاه ابوبیه وعمه وصحة
معجزاتہ حقیقت قطعیۃ الشیوٰت
قاهره ۱۹۷۲م.
<تراثنا
٣. ابن حیون التمیمی المغربی (قاضی)
نعمان بن محمد (م ۳۶۳ق)
ایمان ابوطالب علیہ السلام
<اعیان الشیعہ، ج ۱۰ ص ۲۲۳
<منیه الراغب فی ایمان ابی طالب، شیخ
محمد رضا طبسی ص ۳۴
ابن طاووس، سید احمد بن موسی (م ۶۷۳ق.)
٤. ایمان ابی طالب علیہ السلام
<الذریعہ ج ۲ ص ۵۱۲
ابن طولون الصالحی الدمشقی، شمس
الدین محمد (م ۹۵۳ق.)
الروض النزیہ فی الاحادیث التی روها
ابوطالب عن ابن اخیه
تحقيق و استدراک محمد باقر محمودی،
قم: مجمع احیاء الثقافه الاسلامیه،
۱۰۰ص.
٥. ایمان ابوطالب علیہ السلام
مجله تخصصی کلام اسلامی سال ۴
ش ۵۵، ۱۳۸۴
مقاله
آذری نژاد، اسماعیل
ایمان ابوطالب
آذری نژاد، اسماعیل
ابوطالب بن عبدالمطلب»،
دانشنامه کلام اسلامی، جلد ۱، زیر نظر
جعفر سبحانی، قم: موسسه
امام صادق علیہ السلام، ۱۳۸۸.
٦. «ابوطالب بن عبدالمطلب»
 دائرة المعارف تشیع، زیرنظر احمد حاج
سید جوادی او دیگران، تهران: نشر
شهید سعید محبی، ۱۳۷۵ [چاپ سوم]،
اردبیلی، سبط الشیخ (- ۱۳۵۷ق.)
٧. <تراثنا
مجله صفت ش ۹۱ - ۱۳۶۶
«ابوطالب دانای قریش»
<معجم
مقالات
ابوطالب فریداً گر توحید»
مسجد ش ۱۰۹ دی ۱۳۸۵
مقالات
ابوطالب کفیل الرسول
بیروت ۱۹۹۱م. دارالاسلامیه ص ۲۳
مجموعه سیره الصحابه الاخیار ش ۱
<تراثنا
کودک
ابوطالب و قصیدة اللامية
تحقیق و جمیع محمد مهدی صباحی
کاشانی، بیروت: امجاد، ۱۴۳۲ق.
۱۱۸ص.
٨. ایمان ابوطالب علیہ السلام
ابوطالب و قصیدة اللامية
تحقیق و جمیع محمد مهدی صباحی
کاشانی، بیروت: امجاد، ۱۴۳۲ق.
۱۱۸ص.
٩. ایمان ابوطالب علیہ السلام
ابوطالب کفیل الرسول
بیروت ۱۹۹۱م. دارالاسلامیه ص ۲۳
مجموعه سیره الصحابه الاخیار ش ۱
<تراثنا
کودک
ابوطالب و قصیدة اللامية
تحقیق و جمیع محمد مهدی صباحی
کاشانی، بیروت: امجاد، ۱۴۳۲ق.
۱۱۸ص.
١٠. ایمان ابوطالب علیہ السلام
ابن طاووس، سید احمد بن موسی (م ۶۷۳ق.)
ابوطالب عن ابن اخیه
الروض النزیہ فی الاحادیث التی روها
ابوطالب عن ابن اخیه
تحقيق و استدراک محمد باقر محمودی،
قم: مجمع احیاء الثقافه الاسلامیه،
۱۰۰ص.
١١. ایمان ابوطالب علیہ السلام
ابن طولون الصالحی الدمشقی، شمس
الدین محمد (م ۹۵۳ق.)
الروض النزیہ فی الاحادیث التی روها
ابوطالب عن ابن اخیه
تحقيق و استدراک محمد باقر محمودی،
قم: مجمع احیاء الثقافه الاسلامیه،
۱۰۰ص.
١٢. ایمان ابوطالب علیہ السلام
آذری نژاد، اسماعیل
ابوطالب بن عبدالمطلب»،
دانشنامه کلام اسلامی، جلد ۱، زیر نظر
جعفر سبحانی، قم: موسسه
امام صادق علیہ السلام، ۱۳۸۸.
١٣. ایمان ابوطالب علیہ السلام
آذری نژاد، اسماعیل
ابوطالب بن عبدالمطلب»،
دانشنامه کلام اسلامی، جلد ۱، زیر نظر
جعفر سبحانی، قم: موسسه
امام صادق علیہ السلام، ۱۳۸۸.

<p>١٩</p> <p>تراثنا
اسلام ابى طالب
نجف: لجنة رد الشبهات فى موسسة الغرى للمعارف الاسلامية، ١٤٣٦ق.
١٦ ص.</p> <p>٢٠</p> <p>اشعري قمى، ابى القاسم سعد
فضل ابى طالب و عبد المطلب و عبد الله
ابى النبي ﷺ
الذريعة ج ١٦ ص ٢٦٥؛ رجال النجاشى
١٧٧ ص</p> <p>٢١</p> <p>آل سيد على خان، سيد عبد الكريم
واقع ابى طالب المومون
ابوطالب و بنوه ص ٤١٤</p> <p>٢٢</p> <p>آل طعمه حائزى، سيد عبدالحسين
ترجمة حياة ابى طالب
طبقات اعلام الشيعة، ج ١٥، بيروت:
دار احياء التراث العربى.</p> <p>٢٣</p> <p>آل مسروح المظفر، احمد بن عقيل
ابوطالب</p> <p>٢٤</p> <p>تراثنا
آل نوح، كاظم
نجاه ابى طالب</p> <p>٢٥</p> <p>مولف طرق حديث الانئمه قريش وفى
بعضها من بنى هاشم ص ٩٤
اميني، عبدالحسين احمد
الغدير
جلد ٧ ص ٣٣٠ - ٤١٢ وج ٣٨</p> <p>٢٦</p> <p>پيرامون جناب ابوطالب بحث نموده اند
به جهت اهميت، اين بخش كتاب الغدير
به صورت مستقل چاپ و ترجمه شده</p> | <p>ابوطالب صلوات الله و سلامه عليه شيخ المؤمنين و شفيعهم؛ سيرة سيدنا و مولانا ابى طالب...
(عراق)، بيـنا، بيـتا، ١٠٠ ص.</p> <p>١٤</p> <p>الازدى المهلبي البصري، ابى الحسن بن هلال (بلال) بن ابى معاويه (قرن ٤ ق)
ایمان ابوطالب علیه السلام (البيان عن خبرة الرحمن فی ایمان ابى طالب و آباء النبي)
الذریعة ١٧١/٣</p> <p>١٥</p> <p>ازھرى الادقى، سليمان
بلغوـ المارب فـى نجـاة آبـائـه علـيـهـ السلام وـ عـمـهـ ابـىـ طـالـبـ</p> <p>١٦</p> <p>اـهـلـ الـبـيـتـ صـ ٧١ـ شـ ١٣٨ـ
اسـبـرـ، مـحـمـدـ عـلـىـ اـبـىـ طـالـبـ بـطـلـ الـاسـلـامـ الـخـالـدـ
بيـروـتـ: دـارـ الثـقـلـيـنـ مؤـسـسـةـ الـبـلـاغـ، بيـتاـ، ١٨٩ـ صـ</p> <p>١٧</p> <p>چـاـپـ دـيـگـرـ:
ابـوـ طـالـبـ عـمـلـقـ الـاسـلـامـ الـخـالـدـ
لـبـنـانـ: دـارـ الـاصـالـةـ ١٤١١ـ قـ. ١٨٢ـ صـ</p> <p>١٨</p> <p>اسـدـىـ، شـيـخـ فيـصـلـ
ابـوـ الـأـئـمـهـ الـأـطـهـارـ سـيـدـ الـبـطـحـاءـ
ابـوـ طـالـبـ عـلـيـهـ السـلامـ
بيـروـتـ: مـوـسـسـهـ الـانـدـلسـ لـلـمـطـبـوعـاتـ
٦٤٧ـ صـ</p> <p>١٩</p> <p>اسـدـىـ، قـصـىـ
ابـوـ طـالـبـ درـاسـهـ فـىـ شـعرـهـ</p> |
|--|--|

- است.
- ۲۵/۱. ابوطالب حامی الرساله
بی‌نا، بی‌تا. ۱۲۰ ص.
- ۲۵/۲. ابوطالب مظلوم تاریخ
مترجم انتشارات بدر، تهران، بهار
۱۹۶، ۱۳۵۹ ص وزیری
- ۲۵/۳. ابوطالب حامی الرسول
اعداد و تحقیق محمد حسن شفیعی
شهرودی قم موسسه میراث النبیه
۱۴۳۱، ۱۵۲ ص رقی
- ۲۵/۴. ابوطالب حامی پیامبر
تدوین تحقیق و ترجمه محمد حسن
شفیعی شهرودی، قم: موسسه میراث
النبوه ۱۴۳۲ق، ۱۷۶ ص رقی
- ۲۵/۵. ابوطالب مظلوم تاریخ
ترجمه محمد فضل حق، کراجی: جامعه
تعلیمات اسلامی، ۲۰۱۰م، ۲۶۸ ص
- ۲۵/۶. ابوطالب صحابی مظلوم
تدوین عبدالعلی محمدی شهرودی
تحقیق محمد حسن شفیعی شهرودی
قم موسسه میراث نبوت
۱۴۳۲ق، ۲۷۱ ص رقی
- ۲۵/۷. حاتمی، غلامرضا
سرور قریش حضرت ابوطالب مظلوم
تاریخ به روایت اهل سنت
مشهد الماس شرق ۱۳۸۸. ۳۹ ص
- ©
- امینی، محمد هادی .۲۶
دیوان ابی طالب (که بیش از ۱۰۰۰ بیت می‌باشد) .۲۶
- در مقدمه کتاب مواهب المواهب ص ۱۲
یاد شده)
- انصاری قمی، ناصر الدین .۲۷
- «کتابشناسی حضرت ابوطالب علیهم السلام» آینه پژوهش، ش ۲۱، آبان ۱۳۷۲ .۹۶-۸۹
- مقاله
- ©
- «کتابشناسی حضرت ابوطالب» میراث شهاب، شماره ۷۰، زمستان ۱۳۹۱ شمسی.
- مقاله
- ©
- انصاری هندی، خالد .۲۸
- حیاة ابی طالب فی اثبات ایمان ابی طالب (اردو)
<تراثنا
- انصاری، غلام حسین .۲۹
- ابوطالب و اسلام
- ملتان انجمن ناصر الغراء ۱۹۶۷م. (اردو)
<کتابشناسی اهل بیت ص ۴۰
- ۲۹/۱. اور دیادی، محمد علی
ابوطالب مؤمن قریش
- در: موسوعة العلامة الاوردبادی.
کربلا: العتبة العباسیة المقدسة، ۱۴۳۶،
- ج ۱۰ ص ۱۳-۷
- اہل، عبدالعزیز سید .۳۰
- ابوطالب

- سال درازدهم / شماره ۴۸ / پیاپی ۱۳۹۴ / ۱۱ شهریور
- بیروت: دارالعلم للملايين، ۱۹۵۱م. .۳۶
 شیخ بنی هاشم (ابوطالب علیهم السلام) .۲۶۵
 <الذریعه ج ۱ ص ۲۶۵ .۳۱
 ایمان ابوطالب علیهم السلام .۳۱
 نسخه خطی در دانشگاه تهران .۱۰۰ ۳۱/۲
- بغدادی، محمود سید البطحاء .۳۶
 با مقدمه آیت الله مرعشی نجفی .۳۷
 قم: دارالغدیر، ۱۹۸۹م. .۳۷
 <تراثنا
- بن سالم، محمد بن عمر بن محمد معروف به ابن الجعابی .۳۷
 اخبار ابی طالب (ریحانه الادب ج ۷ ص ۴۴۳) .۳۸
 بن علی، سید احمد بن صاحب بن هادی مشهور به واعظ .۳۸
 ابوطالب ایمان وموافق <المرشد، ص ۴۳۶. .۳۹
 بن وجیه، لیب .۳۹
 اسلام ابی طالب من خلال آلایات والحادیث والاشعار والتوصیع التاریخیة دمشق: بی نا، ۱۹۳۸م. .۴۰
 <تراثنا
- بهادری، علی موافق ابی طالب عقائید ام عاطفیه .۴۰
 قم: موسسه ام القری للتحقيق والنشر ۱۴۳۲ق. ۲۴۵ ص. .۴۱
 بهرامیان، علی
- «ابوطالب (عمران) بن عبدالمطلب» ترجمه فرزین نگهبان، دانشنامه اسلامیکا، زیر نظر ویلفرد مادلونگ و فرهاد دفتری، ج ۲، لیدن (هلند): بریل، ۲۰۰۸م. (انگلیسی) مشخصات اصل اثر:
- Bahramian, Ali; Negahban, Farzin. "Abū Ṭālib ('Imrān) b.
- بحث فی اسلام ابی طالب عم النبی .۴۱
 نسخه در جامع کبیر در یمن، صنعت <مجله المورد مج ۳، ع ۲ س ۱۹۷۴م. .۴۲
 ص ۲۰۵ .۴۲
- برزنجی الشافعی الشهروزی، محمد بن [عبدالرسواف] (۱۱۰۳ق.) .۴۳
 بغیة الطالب لا ایمان ابی طالب <اهل البيت ص ۶۸ ش ۱۳۳. .۴۳
- ابر اساس نسخه کتابخانه مجلس شورای اسلامی در حال تصحیح است. .۴۴
 توضیح: کتاب اسنی المطالب فی نجاة ابی طالب تالیف شیخ احمد بن زینی دحلان خلاصه این کتاب است. .۴۴
 <ذیل: دحلان شافعی مکی بصیر التمییمی الحنبلی (۳۷۵ق.) .۴۵
- ایمان ابی طالب علیهم السلام .۴۵
 <الذریعه ج ۲ ص ۵۱۳ .۴۶
- بغدادی مدائنی، ابی الحسن علی بن محمد بن عبدالله بن ابی سیف اخبار ابی طالب و بنیه (هدیه العارفین ج ۱ ص ۶۷۰) <تراثنا .۴۶

- .٤٨ تهرانی، شیخ عباس
الجواب الصائب عن شبهة ایمان ابی طالب
<الذريعة ج ٥ ص ١٧٠
- .٤٩ تهرانی، شیخ میرزا نجم الدین جعفر کافل الیتیم (ابوطالب)، یا شیخ الابطح در ایمان ابیطالب
- .٥٠ این کتاب در سال ١٣٨٠ ق. در مطبعه آداب نجف در ٢٢٠ صفحه چاپ شده است
<الذريعة ج ١٧ ص ٢٤٤
- .٤٦ تمیمی، عباس فاضل
شندرات فيما کتبه الشعرا بحق سید البطحاء ابوطالب (رضی الله عنه)
بغداد: بی‌نا، ١٤٣١ق. ١٤٠ ص.
- .٤٧ تهرانی، شیخ عباس
شندرات فيما کتبه الشعرا بحق سید البطحاء ابوطالب (رضی الله عنه)
- .٤٥ ایمان حضرت ابوطالب (اردو) چاپ گوچرانواله
<کتابشناسی اهل بیت ص ٤٠
- .٤٤ بور طباطبائی، سید مجید
ابوطالب تجلی ایمان
تهران: معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ١٣٧٢، ١٨٦ ص رقعي
- .٤٣ بوهل، فرانس (١٨٥٠-١٩٣٢م.)
«ابوطالب» دانشنامه اسلام، ویرایش اول، زیر نظر هوتسما و دیگران، ج. ١، لیدن (هلند): بریل، ١٩٣٦-١٩١٣م. (انگلیسی) مشخصات اصل اثر:
- .٤٢ 'Abd al-Muṭṭalib.' Encyclopaedia Islamica. Editors-in-Chief: Wilferd Madelung and, Farhad Daftary. Brill Online, 2015. ©
- .٤١ بوله، فرانس (١٨٥٠-١٩٣٢م.)
«ابوطالب» دانشنامه اسلام، ویرایش اول، زیر نظر هوتسما و دیگران، ج. ١، لیدن (هلند): بریل، ١٩٣٦-١٩١٣م. (انگلیسی) مشخصات اصل اثر:
- Buhl, Frants Peder William Meyer.
"Abū Ṭālib."
Encyclopaedia of Islam, First Edition (1913-1936). Edited by M. Th. Houtsma, T.W. Arnold, R. Basset, R. Hartmann. Brill Online, 2015. ©
- چاپ مجدد در:
"Abū Ṭālib."
Shorter Encyclopaedia of Islam, Edited by H.A.R. Gibb and J.H. Kramers, Leiden: E.J. Brill, 1953. ©
- ترجمه ترکی:
"EBÛ TÂLIB"
iA [islam Ansiklopedisi], IV, 52.
بیضون، لیبب وجیه (- ۱۹۸۰م)
- .٤٣ ایمان ابوطالب علیهم السلام
<معجم ج ١
پارسا، فاطمه (- ١٣٦٢)-
- .٤٤ ابوطالب و خدیجه

- مطلوب الطالب فى ايمان ابى طالب
(اردو)
<تراثنا
الجنبى، ابراهيم بن محمود
ابوطالب المحامى الاول عن الدعوة
الاسلامية
<تراثنا
چشتى، صائم
عيون المطالب فى اثبات ايمان ابى
طالب ٢ جلد
لاهور: ١٤١٢ق. چشتى كتب خانه جهنج
بازار فيصل آباد
جلد اول ٦٠٥ ص، جلد دوم ٥١٧ ص
رقعى
(C)
الحاج، حسن
«ابوطالب مأوى الرسول والرسالة»
ميقات الحج، العدد ١٨، رجب ١٤٢٣ق.
ص ١٢٢-١٦٤.
مقاله
حبيب، عبدالكريم
«اسنى المطالب فى شرح خطبه ابى
طالب»
مجلة الثقافة الاسلامية، دمشق، العدد
٤٥، ١٤١٣ق.
مقاله
حداد، على
ابوطالب ...momn باستحقاق
بيروت دارالمجده البيضاء ١٤٢٩ق.
ص رقعى
(C)
- حسن، محمد كامل (محامى)
ابوطالب عم الرسول (فى سلسلة عظمى
الاسلام) ٩
٥٦.
- بيروت: المكتب العالمى
اهل البيت ص ١٦ ش ١١.
- حسنى الشامى الصناعى، هاشم بن
يحيى بن احمد (م ١٥٨١ق.)
٥٧.
- ارشاد الها رب من صحة ايمان الاقارب
ايمان آباء الرسول وعممه ابى طالب
تحقيق عباس حميد كريم الزيدى، قم:
دار الغدير، ١٤٢٤ق. ٢٢٤.
(C)
- حسنى، سيد نبيل
ابوطالب ثالث من اسلام
كربلاء: مكتبة العتبة الحسينية المقدسة،
١٤٢٩ق. ٢٠٦.
(C)
- حسنى، سيد نبيل
«ناگفه هایی از تاریخ ابوطالب علیهم السلام»
تحلیل گزارش تاریخی خرگوشی (م
٤٠٧ق.).
ترجمه و تلخیص عبدالحسین طالعی
فصلنامه تخصصی مطالعات قرآن و
حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ٤٧
ویژه حضرت ابوطالب علیهم السلام، تابستان
١٣٩٤، ص ٦٢-٧٢.
مقاله
(C)
- حسنين شيفته تاج الافضل، مولانا على
اولين مراح رسول اللہ علیهم السلام حضرت ابو
طالب
٦٠.

٦٨	<p><تذكرة، ص ١٨٠ حسنين شيفته تاج الافاضل، مولانا على
كلام ابى طالب</p>
٦٩	<p><تذكرة، ص ١٨٠ حسين بن سردار حسين، سيد مرتضى
المعروف به أغاقاسم صدر الافاضل
ابوطالب</p>
٧٠	<p>١٤٠٧ مطبوع <تراثنا
حسين شيرازى، مولانا سيد خورشيد
العرفان فى دلائل ايمان حضرت عمران</p>
٧١	<p><تذكرة، ص ٩٣ حسينى آل مجدىشيرازى، سيدحسن
ابوطالب عم الرسول المصطفى مومن
بني هاشم</p>
٧٢	<p>علوم الحديث، العدد ١١، محرم - جمادى
الثانية ١٤٢٣ق. ص ٥٤-٨
مقاله</p>
٧٣	<p>حسيني الحنفى، احمد بن خيرى پاشا بن
يوسف
ابوطالب كافل النبى و ناصره
<أهل البيت ص ٣٢٩ ش ٥١٧ و ص ١٦</p>
٧٤	<p>ش ١٢ <حنفى، احمد خيرى
حسيني الهندى الله آبادى، على كبيرين
جعفرین على رضا بن فقير الله
غايه المطالب فى ايمان ابى طالب</p>
٧٥	<p>حسيني بغدادى، سيد طالب مشهور به
خرسان
الياقوتة الحمراء فى ايمان شيخ البطحاء
مخطوط</p>
٧٦	<تراثنا غنچه ياس بى تا ٣٢- ص جىبي

الخلفى المخزومى، كاظم

اسمى المطالب فى ايمان ابى طالب

نجف الاشرف ١٣٥٩ق

<تراثنا

حمزة، تامر محمد

أبوطالب حصن النبوة»

بقية الله، العدد ٢٣٩، رمضان ١٤٣٢ق.

ص. ٦٤-٦٧.

©

الحمو، سيد جمبل

[مدير مسئول هفته نامه اسرار حلب]

القول الصائب فى اسلام ابى طالب

<المرشد، ص ٤٣٦.

حميد سليم گندمى

عقد الانامل در اثبات ايمان أبوطالب

ميرزا ابراهيم بن ابى الفتح زنجانى»

فصلنامه تخصصى مطالعات قرآن و

حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ٤٧

«وبیه حضرت ابوطالب علیه السلام»، تابستان

١٨٤، ص ١٦٥-١٦٥.

مقاله

©

حنفى، احمد خيرى

القصیده الغراء فى ايمان ابى طالب شیخ

البطحاء

تحقيق سيد على بن حسين خطيب

هاشمی، كاظمية: المطبعة الحیدریة،

١٣٨٢ق. ص ٩٣.

©

<حسيني الحنفى، احمد بن خيرى پاشا

بن يوسف

حنون، محمد بن عبدالسلام (-١٣٢٨ق.)

٨١

اتحاف الطالب بتجاه ابى طالب

(مخطوط فى الرباط، الفهرست الثالث

(٢٩٩٨)

[اين كتاب خلاصه اسنی المطالب فى

تجاه ابى طالب است.]

<أهل البيت ص ١٨ ش ١٨

حیدر، نجم افتخار

٨٢

«ابوطالب»

دانشنامه جهان اسلام، اكسفورد،

ويرايش اول ، زیر نظر جان ال.

اسپوزیتو، ج ١، انتشارات دانشگاه

اكسفورد. (انگلیسی)

مشخصات اصل اثر:

Haider, Najam Iftikhar

"Abū Ṭālib."

The Oxford Encyclopedia of the Islamic World .Edited by: John L. Esposito. Oxford University Press, 2009.

©

حیدری، تاج الدين

٨٣

ایمان ابوطالب

(گجرات)

(٦٤ تذکره ص ٦٤)

حیدری، مولانا تاج الدين

ایمان ابى طالب

(اردو)

<تذکره، ص ٦٤

خزاعی نیشاپوری، شیخ محمد صاحب

كتاب الأربعون حدیثا عن الأربعين

منى الطالب فى ايمان ابى طالب

٨٤

٨٥

٨٥

- و حکومت عربستان قصد اعدام مولف را داشت و عاقبت با پادرمیانی آیت الله حکیم از عراق و سران بعضی دول نجات پیدا کرد. کتاب چاپ های متعدد دارد و به زبانهای مختلف هم ترجمه شده است ۹۱/۱. ابوطالب مؤمن قریش، ترجمه سید حسین محفوظی [به فارسی]، قم: نشر حبیب، ۱۳۸۸ ©
- ۹۱/۲. ابوطالب مؤمن قریش، ترجمه [به انگلیسی]، قم: انصاریان، ۲۰۰۰ م. ©
- ۹۱/۳. ابوطالب مؤمن قریش ترجمه اردو لاهور ۴۳۶ ص ©
- <تراثنا خورشید حجاز مدایع ومناقب ابوالأنمه حضرت ابوطالب - ۳۰ ص
- <مشهد کتابخانه آستان قدس رضوی داداش نژاد، منصور «ابوطالب بن عبدالمطلب هاشمی» ۷۵ قبل بعثت / ۱۰ بعثت ©
- دانشنامه سیره نبوی، قم: پژوهشگاه حوزه و دانشگاه؛ ج. ۱، صص. ۳۸۶-۴۰۲.
- دحلان شافعی مکی، شیخ احمد بن زینی (۱۳۰۴-۱۲۳۱) ۹۴
- اسنی المطالب فی نجاة ابی طالب - قاهره: مکتبة التراث والعلوم العربية، بی تا، ۶۳ ص. ©
- ۹۴/۱. تعلیق علی بن حسین الهاشمی، تهران مطبعة اسلامیة، ۱۳۸۲ ق. ۶۴ ص. ©
- <الذریعه ج ۲۳ ص ۲۱۲
خزاعی، عبدالحسین عطاءات ابی طالب دراسة عصرية لادله حقیقیة مستوحاة من الكتاب والسنة تثبت ایمان ابی طالب سلام الله عليه نجف: العتبه العلویه المقدسه، ۱۴۳۶ ق. ۱۸۰ ص. ©
- ۸۷ خزان الصیادی الرفاعی الحسینی، محمد بن حسن وادی بن علی السهم الصائب لکبد من آذی اباطالب (الاعلام زرکلی ج ۶ ص ۹۴) <تراثنا خطیب المصری، شیخ محمد خلیل - غایہ المطالب فی شرح دیوان ابی طالب اهلالیت ص ۳۲۹ ش ۵۱۸
- ۸۸ خطیب، سید عقیل ابوطالب الرجل المفتری علیه نجف؟: بی نا، ۱۴۰۱ م. ۲۰۱۹ ص. ©
- ۸۹ خلیفه شوشتري، محمد ابراهیم ایمان ابی طالب و موقف الشیخ المفید منه قم: کنگره هزاره شیخ مفید، ۱۴۱۳ ق. ۲۰ ص. ©
- ۹۰ خنیزی قطیفی، عبدالله ابوطالب مؤمن قریش قم: دار الغدیر، ۱۴۲۵ ق. ۴۳۲ ص وزیری. در پی تالیف این کتاب، اتفاقاتی رخ داد

- ٩٤/٢.- اعداد و تقدیم صالح وردانی،
قاهره: دارالهدف، بیتا. ١٤١ ص.
- ٩٤/٣.- تحقيق وتعليق حسن بن على
سقاف، عمان(اردن)، دار الامام النووي،
١٤٢٨ ص.
- ٩٤/٤.- ابوطالب چهره درخشان قریش
ترجمه فارس اسنی المطالب فی نجاه
ابی طالب، ترجمه محمد مقیمی، تهران:
١٣٧٦.
- ٩٤/٥.- محمد نجم الدین علی صاحب
مدارس سنی دکن حیدر آباد ١٣١٣ ق.
محبوب الرغائب ٢٣٥ ص (اردو)
<تراثنا
- ٩٤/٦.- ترجمه مولوی حکیم مقبول احمد
دهلوی، هند ١٣١٣ (اردو)
<الذریعه ج ٤ ص ٧٨
- ٩٤/٧.- اسنی المطالب فی نجاه ابی طالب
ترجمه
<الذریعه ج ٤ ص ٧٨
- ٩٤/٨.- اسنی المطالب فی نجات
ابی طالب
ترجمه علامہ صائم چشتی، لاہور: شبیر
برادرز، ٢٠٠٧م. (اردو) ٢٨٠ ص.
- ٩٥- الدرة الغراء فی شعر شیخ البطحاء
جمع و تحقیق و شرح باقر قربانی زرین،
تهران: سازمان چاپ و نشر وزارت ارشاد
اسلامی، ١٣٧٤. ٢٠٥ ص
- ٩٦- دقه، محمدعلی بن محمد
ابوطالب عم النبی
مجله نهج الاسلام دمشق سال ٦ ش ٤٢،
١٤٠٦ ق.
- ٩٧- <معجم ج
مقالات
دیباچی، سهل بن احمد بن عبدالله (م
٣٨٠ ق).
- ٩٨- ایمان ابی طالب علیہ السلام
<الذریعه ج ٢ ص ٥١٣
دیوان ابی طالب
جمع و تعلیق دکتر عبد الحق عانی
لندن: دارکوفان، ١٩٩١م.، ٢٤ ص
<تراثنا
- ٩٩- دیوان ابی طالب
بمیی: چاپ فیض رسان، ١٣٢٦ ق.
<تراثنا
- ١٠٠- دیوان ابی طالب
جمع و تحقیق یونس بن احمد سنجاری
(رساله دکترا)
<تراثنا
- ١٠١- دیوان ابی طالب
تهییه و تنظیم ابراهیم منینی بعلبکی
در چهار فصل
<تراثنا
- ١٠٢- دیوان ابی طالب
جمع و تحقیق و تعلیق شیخ علی...الزواب
<تراثنا
- ١٠٣- دیوان ابی طالب
نسخه‌ای در لیبزیک به شماره ٥٠٥
(فاعیه ٣٣) موجود است و نسخه‌های
دیگری هم دارد.

- <تراثنا
دیوان ابی طالب
۱۰۴. پژوهش و تحقیق درباره دیوان است.
توسط خاورشناس تیودور نولدکه ظاهرا
در سال ۱۸۶۴ و ۱۹۸۷ م. در مجله
استشراق چاپ شده است.
- <مرشد، ص ۴۴۵
ربعی نزاری، جعفر (معروف به نقدی)
۱۰۵. مواهب الواهب فی فضائل والد
امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیہ السلام
۱۰۵/۱. چاپ سنگی ۱۳۴۱ ق نجف.
۱۰۵/۲. تحقیق و تعلیق محمد هادی
امینی، بیروت: شرکة الكتبی، ۱۹۹۱ م.
۱۰۶. رحیمی، جهانشاه
ستاره دنباله دار
تهران موسسه نباء ۱۳۸۱ - ۲۴ ص
کودک
۱۰۷. رسالت فی صحّة ایمان ابی طالب
در مقدمه کتاب الایضاح لابن شاذون
۱۰۷. تالیف مرحوم سید جلال ارمومی
یاد شده
۱۰۸. رضایی، اسدالله
ابوطالب اسوه مقاومت و ایمان
قم: زائر، ۱۳۸۹، ۱۹۲ ص رقعی
۱۰۹. رضایی، امیرحسین
«چهره جناب ابوطالب در ادبیات
فارسی»
فصلنامه تخصصی مطالعات قرآن و
- حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ۴۷
«ویژه حضرت ابوطالب علیہ السلام»، تابستان
۱۳۹۴، ص ۱۲۰ - ۱۴۹.
- مقاله
©
- روبن، یوری (۱۹۴۴ - م.)
۱۱۰. «ابوطالب»
دانشنامه اسلام، ویرایش سوم، زیر نظر
فلیت و دیگران، جزء ۹ - ۲۰۰۹، ۲-۲۰۰۹، ص.
۴۴-۴۲، لیدن (هلند): بریل، ۲۰۰۷ م.
(انگلیسی)
مشخصات اصل اثر:
- Rubin, Uri.
"Abū Ṭalib."
Encyclopaedia of Islam,
THREE. Edited by: Kate Fleet,
Gudrun Krämer, Denis
Matringe, John Nawas, Everett
Rowson. Brill, 2009-02, pp. 42-
44.
- مقاله
©
- روحانی، علی
۱۱۱. المواهب فی ایمان ابی طالب
[دستتویس بوده و احتمالاً هنوز چاپ
نشده است]
- اختزان فضیلت ج ۱، ص ۴۰۹.
روضاتی، سید احمد
۱۱۲. «ساقی زائران خدا و نگهبان رسول
خدا»
روزنامه اطلاعات ۲۵ و ۲۶ / ۱۲ / ۱۳۷۰.
- مقاله
©

- زبیدی، سهیل عبد الزهراء .١١٣
ابوطالب الرمز الروحی للاسلام
نجف ١٤٣٤ق. ١٢٧ ص.
- زیمیزم، سعید رشید .١١٤
٧٠ /سبعون/ صورة مشرقة من حیاة
ابوطالب
بیروت: دارالجواہین، ١٤٣٢ق. ١٥٨ ص.
- زنجانی، میرزا ابراهیم < حمید سلیم
گندمی، عقدالاتامل در اثبات ایمان
ابوطالب.
زهره الادباء فی شرح لامیة شیخ
البطحاء .١١٥
جعفر نقی. نجف مطبعه حیدریه، ٦ ١٣٥٦
ق - ٥٠ ص وزیری
<الذریعه ج ١٢ ص ٧٢
- الزواد، ناحی احمد .١١٦
ابوطالب عقیدة وکفاح
دارالبصرة، ٢٠ ص
(كتابخانه تخصصی پژوهشکده حج و
زيارت)
- سجاد، سید محمد حسن .١١٧
سخنی چند پیرامون حضرت ابو
طالب علیهم السلام
اصفهان: نشر حجت ١٤١٩ق. - ٣٠ ص
- سجاد، محمد حسین .١١٨
شمع محفل طاها: مجموعه اشعار درباره
حضرت خدیجه به انضمام حضرت
- ابوطالب مظلوم تاریخ
اصفهان: مجتمع النور، ١٣٨٥
- (كتابخانه مرکزی شهرداری اصفهان)
سردار کابلی کرمانشاهی، حیدر قلی خان .١١٩
دیوان ابی طالب و شرح لامیه ابی طالب
<نقیاء البشر فی القرن الرابع عشر
ج ٢٦، چاپ جدید با عنوان طبقات
اعلام الشیعه ١٤
- [شرح لامیه ابوطالب توسط دکتر قربانی
زرین تصحیح و تحقیق شده و آماده
چاپ است]
- سرور الشافعی، عماد عبد الکریم .١٢٠
صححه الطالب فی رد الشبهات عن ابی
طالب
بیروت بی نا ١٤٢٦ ص ٤٦٤ وزیری
- سلیم، عزالدین .١٢١
«ابوطالب الصحابی المفتری علیه»
رسالۃ التقليین، سنه ٨:
العدد ٢٩، ص. ١٥٠ .١٧١
العدد ٣٠، ص ١١٩ .١٣٧
العدد ٣١، ص ١٤٧ .١٦٣
مقاله
- این مقالات به صورت کتاب چاپ
و منتشر شده است. نک ذیل: محمد، عبد
الزهراء عثمان (نام مستعار مؤلف)
سلیم گندمی، حمید < حمید سلیم
گندمی
- سید زین العابدین .١٢٢
حضرت ابوطالب
کراچی
(اردو)

- <كتابشناسی اهل بیت ص ۴۰
شرف الدین، سید محمد علی
۱۲۶. شیخ الابطح او ابوطالب
بیروت: دارالاواقم، ۱۹۸۷ م. موسسه
الاعلمی، ۱۴۴ ص وزیری
- ©
<نسخه خطی: الذریعه ج ۱۴ ص ۲۹۵
۱۲۶/۱.- ابوطالب
ترجمه سید ظفر مهدی جایسی (مدیر
مجله سهیل یمن هند)
(اردو)
ذریعه ج ۱ ص ۷۹
<کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی (ره)
شرقی، طالب علی
۱۲۷. «ابوطالب مسلم بقلبه و لسانه»
محله ینایع سال ۲ ش ۹، ۱۴۲۶ ق.
نجد
مقاله
شریف تهرانی عسکری، محمد
۱۲۸. دیوان حضرت امیر و دیوان ابوطالب
<المرشد، ص ۴۴۶.
<طهرانی میرزا نجم الدین محمد
<عسکری، نجم الدین
شمیری، سعید
۱۲۹. ابوطالب علی‌اول المؤمنین
<تراثنا
شیخ صدوق ابن بابویه، محمد بن علی
۱۳۰. اخبار ابی طالب و عبدالمطلب و عبد الله
و آمنه بنت وهب
(ذریعه ج ۱ ص ۳۱۷)
شیدایی پور، محسن
۱۳۱. مردان بنی هاشم عبدالمطلب، ابوطالب،
- <كتابشناسی اهل بیت ص ۴۰
سید، کمال
۱۲۳. ابوطالب ناصر الرسول
قم موسسه انصاریان ۱۳۸۴ ش-
۳۲ ص.
کودک
©
۱۲۳/۱. سید، کمال
پناه چله‌ها: دمی با ابوطالب یار
پیامبر ﷺ، ترجمه سید ابوالقاسم
حسینی زرفه.
قم: پارسیان، ۱۳۷۶.
- [ترجمه کتاب: ابوطالب ناصر الرسول]
<سازمان استاد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران، تهران
سیدحسن، سیدطاهر
۱۲۴. ابوطالب نصیر الاسلام
محله التضامن (عراق - ناصریه) سال ۳
ش ۱۹، ۱۳۸۵ ق.
<معجم
مقالات
شاکری، حسین
۱۲۵. ابوطالب شیخ البطحاء
قم: موسسه اسلامیة للتبلیغ والارشاد
(قم، کتابخانه تخصصی تاریخ اسلام و
ایران)

- عبدالله و حمزه ---
قم: دیانت، ۱۳۹۲ - ۹۶ ص جیبی
[ابوطالب، ص ۳۲ - ۵۹] ©
- شیرازی قندهاری افغانی، مولوی محمد
حسن بن میرزا محمد اکبر ۱۳۲ ©
ایمان ابوطالب علیہ السلام <تراثنا
شیرازی، رضا ۱۳۳
شاید بیارد باران: داستان زندگی حضرت
ابوطالب، تصویرگری طوبی قاضیزاده.
تهران: پیام آزادی، ۱۳۷۶.
کودک <سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران، تهران
صادی موسوی، سیدمحمد ۱۳۴
ابوطالب علیہ السلام داعیة الاسلام الاول
<تراثنا
صباحی، محمد مهدی ۱۳۵
«مواقف النبي ﷺ تجاه ابی طالب علیہ السلام»
در: جشن نامه آیت الله رضا استادی، به
کوشش رسول جعفریان، قم: کتابخانه
تخصصی تاریخ سلام و ایران، ۱۳۹۳. ©
- نیز نک> ابوطالب و قصیده الامامیه
صوانی بیهقی، شیخ معین الدین ۱۳۶
(فخرالزمان) ابوالمحاسن مسعود
سلوی الشیعه فی تحقیق ایمان ابی طالب
<تراثنا
طبیسی نجفی، محمد رضا ۱۳۷
منیه الراغب فی ایمان ابی طالب
- تحقیق عmad الدین طبسی
قم، ۱۳۹۵ ق - ۱۵۸ ص رقعی
© ۱۳۷/۱. تحقیق دیگر:
- منیه الراغب فی ایمان ابی طالب
تحقیق محمد جعفر طبسی، قم: مرکز
النشر التابع المکتب الاعلام الاسلامی،
۱۴۱ ق. ۲۴۸ ص. ©
- ۱۳۷/۲. ترجمه فارسی:
ابوطالب یگانه مدافع اسلام
مترجم محمد محمدی اشتهرادی
تهران: قائم، ۱۳۵۴. ۲۵۹ ص. ©
- الطبیسی، محمد علی ۱۳۸
حیاة ابی طالب
<تراثنا
- طهرانی، میرزا نجم الدین محمد جعفر
۱۳۹
شریف بن میرزا محمد
الشهاب الثاقب لترجم مکفر ابی طالب
<الغدیر ج ۷ ص ۴۰۳
<عسکری، نجم الدین
<شریف تهرانی عسکری، محمد
ظلامه ابی طالب نظره فی آیه
کاظمین الامانه العامة للعتبة الكاظمین
المقدسة، ۹۶ ص، رقعی ۱۴۰
©
- عام الحزن وفاة شیخ البطحاء ابی طالب
والسيدة خديجه الكبرى ۱۴۱
کاظمین: الامانة العامة للعتبة الكاظمین
المقدسة، ۱۴۳۳ ق. ۱۶ ص. ©

١٤٢. عاملی، شیخ عبدالحسین نعمت
اسلام ابی طالب علیہ السلام
<تراثنا
١٤٣. عرفی، سید حیدر محمد سعید
ابوطالب بطل الاسلام
دمشق: بی نا، ١٤١٠ق. ٢٤٠ص.
©
١٤٤. عزمی، سید عبدالحليم
«القول الصائب في إسلام ابی طالب»
قاهره.
١٤٥. [من سلسلة كتب إسلام وطن]
<المرشد، ص ٤٣٦.
عسکری، نجم الدین
ابوطالب حامی الرسول وناصره
١٣٨٠ق. ٢٢٠ص وزیری ©
١٤٦. عسیلی، سعید
ابوطالب کفیل الرسول ملحمة اسلامیة
من ٣٠٠٠ بیت
بیروت: دار الزهراء، ٦١٤٠ق. ٢٢٢ص
©
١٤٧. عطّار، قیس بهجت
«شیخ الاباطح فی شعر الأورد بادی»
فصلنامه تخصصی مطالعات قرآن و
حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ٤٧
«وبیذه حضرت ابوطالب علیہ السلام»، تابستان
١٣٩٤، ص ١٠٧-١١٩.
مقاله ©
١٤٨. عفراوی الطرفی، علی
نیل المطالب فی مظلومیة ابی طالب
بیروت: دارالمحجة البیضاء، ١٤٢٦ق.
١٤٩. عقیل المظفر، عبد الواحد بن احمد
دراسه عن ابی طالب
<تراثنا
١٥٠. عکاس، علی
ابوطالب کیست
م ١٩٩٢
(بنگالی)
١٥١. علوی امین، سید خلیل
ابوطالب هل مات مسلم؟
١٥٢. علی خان، سید محمد علی
ابوطالب وبنوه جلد ١ و ٢
نجد، ١٩٦٩م. ٤٢٢ ص ج ١ و ١٢٩ ص
١٥٣. توضیح اینکه این کتاب مشترکاً توسعه
دارالمرتضی و دارالمحجه البیضاء در
بیروت نشر یافته است ©
١٥٤. علیوی کشکول، هناء عباس
شعر ابی طالب دراسة ادبية
قم: دلیل ما ١٤٢٩-١٤٢٩ق. ٥٤٧ ص وزیری
©
١٥٥. رساله دکترا
غایة المطلوب فی شرح دیوان ابی طالب
عمر النبی ١٥٤
١٥٦. جمع و شرح: سیدمحمد... الخطیب
النبی الاخمینی المصری
طنطا مصر، ١٩٥١م. - ١٨٥ ص

- <تراثنا
غريفى بحرانى نجفى، سيد مهدى
١٥٥ الرغائب فى ايمان ابى طالب
(الذريعة ج ١١ ص ٢٤١)
- ١٥٦ غريفى موسوى خطيب هاشمى نجفى،
سیدعلی شرح قصيدة ابى طالب
(مسندر ک اعيان الشيعه ج ٣ ص ١٤٨)
١٥٧ مقدس موسوى غريفى، سيدعلی
غفارى، عبد الرسول
کبير الصحابة ابوطالب
نجف: العتبة العلوية المقدسه، ١٤٣٣ق.
- ١٥٨ فاضل، جعفر
پدر ايمان
مشهد: يوسف فاطمه ١٣٨٧-٦٤ ص
رقعى
- ١٥٩ فاضلی، حسين محمد على
المرشد، ابوطالب عم، النبي ﷺ و والد
الوصي عليهما السلام قبل الاسلام،
عدد خاص ٢١-٢٢، بيروت: دار المحة
- البيضاء، ١٤٢٩ق، ٤٧١ ص.
١٥٩/١. ابوطالب درفش يكتا پرستى
ترجمه حميد رضا آذير، مشهد: آستان
قدس رضوى، بنیاد پژوهشهاى اسلامى،
١٣٩١. ٥٥١ ص.
- ١٦٠ فخر روحانى، محمدرضا
حضرت ابوطالب از نگاه برخى
مستشرقان
فصلنامه تخصصى مطالعات قرآن و
حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ٤٧
ویژه حضرت ابوطالب علیه السلام، تابستان
١٣٩٤، ٩٧-١٠٦ ص.
- ١٦١ مقاله
١٦١. فرج پور، مرتضى [مصاحبه شونده]
«مصاحبه علمى مكتوب با حجت الاسلام
و المسلمين حاج شيخ مرتضى فرج پور
درباره حضرت ابوطالب»
فصلنامه تخصصى مطالعات قرآن و
حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ٤٧
ویژه حضرت ابوطالب علیه السلام، تابستان
١٣٩٤، ٧٣-٩٦ ص.
- ١٦٢ مقاله
١٦٢. فضیح هندی، شیخ محمد علی (ساكن
مکه)
القول الواجب فى ايمان ابى طالب
المسمى (الرمى الصائب فى كيد التالب
لابى طالب)

۸۷

Fıglalı, Ethem Ruhi
"EBÛ TÂLIB"
TDV Islam Ansiklopedisi,
Vol.10, p.237-238

©

- نجف: مركز الامير لاحياء التراث
الاسلامي، ۲۰۱۲م.
قطع وزیری ۲۸۴ صفحه
با اضافات سید حسين حسني براقي و
مقدمه و تحقيق سید محمود مقدس
غريفي ©
- قبانچى النجفى، سيد حسن سيد على
منية الطالب فى حياة ابى طالب
تحقيق: موسىسه احياء التراث الشيعى،
نجد الاشرف.
قم: دليل ما، ۱۴۲۸ق. ۱۴۲ ص.
- نحوه خطى <الذریعه ج ۲۳ ص ۲۰۴
قربانی زرین، باقر
ابوطالب ۱۶۹
تحقيق على اكبر تلافى
تهران: شركت نشر وتبلیغ نیک معارف،
۱۳۷۱-۵۶ ص رقعي
- قربانی زرین، باقر
شرح قصيدة لاميه حضرت
ابوطالب علیه از مرحوم علامه سردار
کابلی «
فصلنامه امامت پژوهی، ش ۱۱، پاییز
۱۳۹۲، ص ۳۰۷-۳۱۳
مقالات ©
- قربانی زرین، باقر
شعر ابوطالب: گزارش و تحلیل ادبی و
محتوایی «
فصلنامه تخصصی مطالعات قرآن و
حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ۴۷
- طبلة الطالب فى شرح لامية ابى طالب
مطبوع تهران ۱۳۲۷ - ۱۳۲۸ ص
<تراثنا
۱۶۳ زاده
فهمى پاشا، سيد على مشهور به چلبى
<الذریعه ج ۱۷ ص ۲۱۵
- فیض آبادی، سید بدر الحسن (۱۹۷۲م)
فیضان ابوطالب
(اردو)، بنارس
<كتابشناسی اهل بیت ص ۴۱
فیض آبادی، ناصر حسین
سید الحنفاء حضرت ابوطالب
(اردو)، لاہور
<كتابشناسی اهل بیت ص ۴۱
فیضی الحنفی الجورومی، شیخ احمد
فیض الواهی فی نجاة ابى طالب
<أهل البیت ص ۵۸۴ ش ۳۷۷
فیغلالي، ادھم روھی؛
دائرۃ المعارف اسلام اوقاف دینی ترکیه،
مشخصات اصل اثر: ج ۱۰، ص ۲۳۷-۲۳۸

- «وبیه حضرت ابوطالب علیہ السلام»، تابستان ۱۳۹۴، ص ۱۵۰-۱۶۴.
- مقاله ①
- قره چه داغی تبریزی، محسن بن محمد ۱۳۵۱ (م.ق.)
- ایمان ابی طالب علیہ السلام ۱۳۲۳ ص ۵۱۳ <الذریعه ج ۲>
- قمی، احمد بن داود بن علی ۱۳۲۰ (م.ق.)
- ایمان ابی طالب علیہ السلام ۱۳۲۴ ص ۷۴ قمی، سهل بن الیسع بن عبدالله
- ایمان ابوطالب علیہ السلام ۱۳۲۴ ص ۷۴ قندھاری، مولوی حسن
- منظومه در مدح ابوطالب تهران ۱۳۸۲ (ق.) (مشهد کتابخانه آستان قدس رضوی)
- قووات، عبدالرحیم (۱۳۴۵ -) «در کنار پدر (ابوطالب)»
- دانشنامه امام علیہ السلام، زیر نظر علی اکبر رشاد، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۷۹ ج. ۸، ص. ۶۱-۶۴.
- مقاله ②
- کارдан، غلامرضا ۱۳۷۷ کاروانی در سایه ابر
- قم: موسسه در راه حق، ۱۳۷۱ در چاپ اول: ۱۳۶۶، هیئت تحریریه موسسه در راه حق به عنوان پدیدآور درج شده است.
- کودک
- <کتابخانه آستان قدس رضوی، مشهد کاشف الغطاء، محمد حسین ۱۷۸ رساله فی ایمان ابی طالب نجف ۱۳۹۴ (ق.)> تراثنا کدیمی، حسین جواد ۱۷۹ ابوطالب بن عبدالمطالب والد امیر المؤمنین علی علیہ السلام بغداد ۱۹۶۷ م. <تراثنا> الگرانی، شمس العلماء میرزا محمد حسین ۱۸۰ مقصد الطالب فی ایمان آباء النبی و عمه ابی طالب بمیئی ۱۳۱۱ (ق.) چاپ سنگی <الذریعه ج ۲۲ ص ۱۱۱، الغدیر ج ۷ ص ۴۰۲> کعبی، داود سلمان ۱۸۱ ابوطالب ناصر الاسلام دارالحوراء، بی تا ۱۰۸ ص رقعی
- کلکبی، هشام بن محمد (م.ق. ۲۰۶) نسب ابی طالب (الذریعه ج ۲۴ ص ۱۳۶)
- کلیدار آل طعمه موسوی حائری، سید عبدالحسین ۱۸۳ ترجمه حیات ابی طالب عم النبی (مستدرک اعیان الشیعه ج ۵ ص ۲۵۹)
- کندی الجرجانی، ابی الحسن احمد بن محمد بن احمد بن طرخان (قرن ۵ ق.) ایمان ابی طالب علیہ السلام

- مقالات
©
۱۹۰. گلی زواره، غلامرضا
ابوطالب مرد ستوده خصال
در: مجموعه ره توشه راهیان نور. قم؛
بوستان کتاب، ۱۳۸۰
- مقالات
©
۱۹۱. لاهور، عزیز علی
مقام ابوطالب
م ۱۹۷۶
(اردو)
- <كتابشناسى اهل بيت ص ۴۲
لطيف انصارى، مولانا خواجه محمد
معارج العرفان فى عصمت ابى طالب
عمران من آيات القرآن
<تذکرہ، ص ۳۳۱
لکھو، سید اسد علی
حیات ابوطالب
۱۹۲. <كتابشناسى اهل بيت ص ۴۰
سلمى پریس، ۱۳۷۴
<كتابشناسى اهل بيت ص ۴۱
لکھنوى، سید محمدصادق
سردار قریش
(اردو) مدرسہ الواعظین
۱۹۳. <كتابشناسى اهل بيت ص ۴۱
الماحوظى البحراتى، ابى الحسن شمس
الدين سليمان بن عبد الله
رساله فى ایمان ابى طالب
(مقدمه الاريون حديثا فى اثبات امامه
امير المؤمنين علیه السلام ص ۱۲ تالیف شیخ ابى
الحسن شمس الدين سليمان بن عبد
الله... الماحوظى البحراتى)
۱۸۵. فتح الغالب فى شرح المطالب فى اثبات
ایمان حضرت ابوطالب
(اردو)
<تراثنا
کوفی، احمد بن القاسم (م ۴۱۱ق.)
۱۸۶. ایمان ابى طالب علیه السلام
<الذریعه ج ۲ ص ۵۱۲
کوفی، احمد بن محمدبن عمار (م
۴۶۳ق.)
۱۸۷. ایمان ابى طالب علیه السلام
<الذریعه ج ۲ ص ۵۱۲
گرشاسبی، احمد رضا
ابوطالب
تهران: کتاب نیستان، ۱۳۸۸ - ۱۹۱ ص.
به صورت فیلم نامه نوشته شده است.
۱۸۸. ابوطالب
کلشنی، عبدالکریم
«ابوطالب» ۱۸۹.
۱۸۹. دائرۃ المعارف بزرگ اسلامی، زیر نظر
سید کاظم موسوی بجنوردی، تهران:
مرکز دائرۃ المعارف بزرگ اسلامی، ج. ۵،
ص ۶۲۰-۶۲۱
مقالات
©
۱۹۰. دائرۃ المعارف الاسلامیۃ الکبری، زیر نظر
سید کاظم موسوی بجنوردی، تهران:
مرکز دائرۃ المعارف بزرگ اسلامی، ج. ۴،
ص ۷۳۵-۷۳۷. (ترجمہ عربی)

- سال دوازدهم / شماره ۴۸ / پیاپی ۱۳۹۴ / سپتامبر
- مازندرانی، ملاعلی بن میرزا خلیل .١٩٦
شرح حدیث اسلام ابی طالب بحساب جمل
- (نسخه خطی مجموعه ۱۳۶ حسینه) شوشتاری های نجف)
<كتابشناسی اهل بیت ص ۱۸
- مالکی، علاء .١٩٧
مظلومیه ابی طالب نجف الاشرف ۱۴۲۴ق - ۱۸۸ ص رفعی
- مجتهد کرکی، سید حسین (م ۱۰۰۱) (منسوب) .١٩٨
ایمان ابی طالب علیهم السلام <الذریعه ج ۲ ص ۵۱۲ مجتهدی، مهدی .١٩٩
«مروری بر دیدگاه های عماد عبدالکریم سرور شافعی در باب ایمان ابوطالب» فصلنامه تخصصی مطالعات قرآن و حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ۴۷ «ویژه حضرت ابوطالب علیهم السلام»، تابستان ۱۳۹۴، ص ۶۱-۳۴.
- مقالات .٢٠٠
محزم، نجاح نصرة ابی طالب للاسلام <تراثنا
- محمد، حسام .٢٠١
ابوطالب مومن قریش نجف: دارالبذر، ۱۴۳۳ق. - ۲۴ ص وزیری
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٥ زندگی پر افتخار حضرت ابوطالب تهران: انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۵ - ۳۰۲، ۱۱، ۲۰۱۱م، ص. ۲۵۵
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٦ ابوطالب آموزگار پاسداری قم: انتشارات هادی، ۱۳۹۹ق. - ۱۴۴ ص جیبی
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٣ ابوطالب بن عبد المطلب دراسة في سیرته الشخصیة و موافقه من الدعوة الاسلامیة بیروت: دارالمکتبه البصائر، ۱۴۳۳ق، ۳۶۰ ص وزیری
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٤ بهادلی، شیماء هاتو فعل «لامیة الشاعر ابی طالب بن عبد المطلب (البحث الثاني) دراسة في مخامنیها أولاً (مناسك الحج)» مجله ابحاث البصرة (العلوم الانسانیة)، عدد ۳۶، ۱۱، ۲۰۱۱م، ص. ۲۵۵
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٥ زندگی پر افتخار حضرت ابوطالب تهران: انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۵ - ۳۰۲، ۱۱، ۲۰۱۱م، ص. ۲۵۵
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٦ ابوطالب آموزگار پاسداری قم: انتشارات هادی، ۱۳۹۹ق. - ۱۴۴ ص جیبی
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٣ ابوطالب بن عبد المطلب دراسة في سیرته الشخصیة و موافقه من الدعوة الاسلامیة بیروت: دارالمکتبه البصائر، ۱۴۳۳ق، ۳۶۰ ص وزیری
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٤ بهادلی، شیماء هاتو فعل «لامیة الشاعر ابی طالب بن عبد المطلب (البحث الثاني) دراسة في مخامنیها أولاً (مناسك الحج)» مجله ابحاث البصرة (العلوم الانسانیة)، عدد ۳۶، ۱۱، ۲۰۱۱م، ص. ۲۵۵
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٥ زندگی پر افتخار حضرت ابوطالب تهران: انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۵ - ۳۰۲، ۱۱، ۲۰۱۱م، ص. ۲۵۵
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٦ ابوطالب آموزگار پاسداری قم: انتشارات هادی، ۱۳۹۹ق. - ۱۴۴ ص جیبی
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٣ ابوطالب بن عبد المطلب دراسة في سیرته الشخصیة و موافقه من الدعوة الاسلامیة بیروت: دارالمکتبه البصائر، ۱۴۳۳ق، ۳۶۰ ص وزیری
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٤ بهادلی، شیماء هاتو فعل «لامیة الشاعر ابی طالب بن عبد المطلب (البحث الثاني) دراسة في مخامنیها أولاً (مناسك الحج)» مجله ابحاث البصرة (العلوم الانسانیة)، عدد ۳۶، ۱۱، ۲۰۱۱م، ص. ۲۵۵
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٥ زندگی پر افتخار حضرت ابوطالب تهران: انتشارات پیام آزادی، ۱۳۷۵ - ۳۰۲، ۱۱، ۲۰۱۱م، ص. ۲۵۵
- © محمدی اشتهاردی، محمد .٢٠٦ ابوطالب آموزگار پاسداری قم: انتشارات هادی، ۱۳۹۹ق. - ۱۴۴ ص جیبی

- رقمي ©
٢٠٧. محمودي، محمد باقر منيه الطالب فى مستدرک ديوان سيد الاباطح ابي طالب عليه السلام، خصمهه ديوان شيخ الاباطح ابي طالب،
٢٠٨. مدائني البغدادي، ابي حسن على بن عبد الله (م) ٣٢٥ (ق.) اخبار ابي طالب وولده <اهل البيت ص ٢٥ ش ٢٨>
٢٠٩. مرتضوي، سيد محمد؛ «بررسی روایات ضحاچا»، مطالعات اسلامی: علوم قرآن و حدیث، ش. ٨٣/٣، پاییز و زمستان ١٣٨٨، ١٧٣-١٥٣.
٢١٠. مرتضوى عاملى، سيد جعفر ظلامة ابي طالب، تاريخ و دراسة بيروت: المركز الاسلامى للدراسات، ١٤٣٠ (ق.) ١٧٥ ص.
٢١١. مرتضوى عاملى، محمد يوسف هذا هو ابوطالب بيروت: امجاد، ١٤٣٠ (ق.) ٢٣٧ ص.
٢١٢. مردانى، خير الله پرتوی از سیماي تابناک ابوطالب قم: نشر راه قرآن، ١٣٨٤ - ١٧٠ ص
٢١٣. مرزه، عبد الحليم حاتم ايمان ابي طالب من مصادر علماء السننه نجف: بي نا، ١٤٢٣ ق. ٣٥ ص.
٢١٤. مسلوت، عبد الحميد محمود «أبوطالب بن عبد المطلب» الازهر، المجلد العشرون، محرم ١٤٣٦ ق. ص. ٨٦-٨٢.
٢١٥. المصرى، موضع عوض ابراهيم الرسول والرسالة فى شعر ابي طالب كويت، ١٩٨٢ م. ٧٩-٧٦ <تراثنا>
٢١٦. مغنية، احمد محمد ابوطالب المسلم (موسوعه التاريخ الاسلامي رقم ٦)، بيروت: دار الكتاب اللبناني، ١٩٨٣ م.
٢١٧. مغنية، احمد محمد ابوطالب مع الرسول (من موسوعه التاريخ الاسلامي رقم ٥) بيروت: دار الكتاب اللبناني، ١٩٨٢ م.
٢١٨. مفيد، محمد بن محمد (٣٣٦-٤١٣ ق.) ايمان ابي طالب عليه السلام - تحقيق شيخ محمد حسن آل ياسين، بغداد: دار التضامن در مجموعه سلسله النفائس (النهاية) الاولى للمخطوطات ١٣٧٤ - ١٣٨٤ ق.
- تهران، تحقيق انتشارات موسسه

بعثت (ضمیمه کتاب الاصفاح فی امامه
امیر المؤمنین علیہ السلام)

- لبنان، بیروت، موسسه المفید، ضمن
موسوعه مولفات الشیخ المفید، تحقیق
موسسه بعثت

©

- تهران انتشارات موسسه بعثت به
شکل مستقل توسط کنگره بین المللی
هزاره شیخ مفید

©

<الذریعه ج ۲ ص ۵۱۳>

[برخی از نسخه‌های اثر: مشهد: رضوی
(۸۲۸۸)؛ قم: مرعشی (۲۵۵/۶)؛ تهران:
ملی (۲۴۵/۱۰)، ملک (۶۱۵/۱۰)، شورا

(۸/۳ خوئی)، دانشکده ادبیات

الله حکیم.]

قدس موسوی غریفی، سید علی

معروف به خطیب هاشمی)

كتاب ماقيل من الشعر فى ابى طالب

<الذریعه ج ۱۹ ص ۲۳>

غریفی موسوی خطیب هاشمی نجفی،
سید علی

منتفسکی، عبدالله صالح

.۲۲۰ «معجم ما أله عن ابى طالب»

تراثنا، العددان ۶۳ و ۶۴، ۱۴۲۱ق.

ص. ۱۶۳-۲۳۳.

مقاله

©

۲۲۱. مهزمی البصري، ابی هفان (م ۲۵۷ق.)
علی بن حمزه البصري التمیمی (م ۳۷۵ق.)

دیوان ابی طالب بن عبدالمطلب
تحقیق شیخ محمد حسن آل یاسین،
بیروت: دار و مکتبه الهلال، ۱۴۲۱ق.
ص. ۳۸۱

قسمت اول این کتاب همانطور که اشاره
می‌شود، به تحقیق سید محمد صادق آل
بحر العلوم و مرحوم شیخ محمد باقر
 محمودی چاپ شده است.

۲۲۱/۱ - دیوان ابی طالب عم
النبي ﷺ، جمع و شرح دکتر محمد
تونجی - ناشر دارالکتاب العربي بیروت
۱۴۲۹

۲۲۱/۲. این دیوان توسط سرکار خانم
سیده رقیه احمدی با همین نام ترجمه
شده است ناشر انتشارات اسوه تهران
سال نشر ۱۳۹۱

همراه با متن ۲۰۵ ص

©

۲۲۲. مهزمی، ابی هفان عبدالله بن احمد (م
۲۵۷ق.).

دیوان شیخ الاباطح ابی طالب

۲۲۲/۱ - تصحیح و تعلیق سید محمد
صادق آل بحر العلوم در عراق و بیروت و
مکتبه نینوی الحدیثه در تهران چاپ و
نشر یافته - ۴۰ ص وزیری

©

۲۲۲/۲ - تحقیق و تعلیق و استدراک
مرحوم شیخ محمد باقر محمودی. قم:
مجمع احیاء الثقافة الاسلامية، بی تا،

- التراط، ١٤٣٢ق. ص٩٦. ٩٦ص.
- ©
- نسخه خطی <الذریعه ج٣ص١٣٥>
موسوی زنجانی، سید میرزا ابی القاسم
امین الدین محمد
رسالة فی اسلام ابی طالب
(فهرست مشاهیر علمای زنجان)
<تراثنا
موسوی قراز، سید جواد
ابوطالب ناصر الاسلام والمؤمن الكافل
مقدمه: باقر شریف فرشتی، بنی نا،
١٤٢٠ق. ص١٤٨. ٢٢٩.
- ©
- موسوی کاظمینی واعظ، سید محمد
مهدی
ایمان ابی طالب سید البطحاء شیخ
قریش
کاظمین: جامعه الوعاظ لعلوم آل البيت،
٥٤ ص وزیری ٢٣٠.
- ©
- موسوی موحد ابطحی اصفهانی، سید
محمد علی
سید البطحاء (ابوطالب)
١٤٢٣ق.
<المرشد، ص٤٤.
- ©
- موسوی، سید عبد الرحیم
سید البطحاء ابوطالب کافل رسول الله
وناصره
قم: المجمع العالمي لاهل البيت (علیهم السلام)،
١٤٢٢ق. ص١٢٠.
- ©
- ٢٣٢/١. ابوطالب بزرگ مکه ترجمه (سید
مهدبی، علی بن بلاط
ایمان ابوطالب (علیهم السلام)
<معجم ج١ص٢٦٣
الموسوی الحسنی، سید ابی الفتوح جلال
الدین الحسن... مهنا الداودی
عمدة الطالب فی مناقب ابی طالب
<تراثنا
موسوی تستری لکھنؤی، میر محمد
عباس (م ١٣٠٦ق.)
بغیة الطالب فی اسلام ابی طالب
<الذریعه ج٣ص١٣٤
موسوی تستری لکھنؤی، میر محمد
عباس ٢٢٦.
١٣٠٦م
شرح قصیده ابی طالب
<الذریعه ج١٤ص٤
موسوی حسینی عاملی، سید محمد
بغیة الطالب فی ایمان ابی طالب (فی
بيان احوال ابی طالب واثبات ایمانه
وحسن عقیدته)
تحقيق: سید محمد مهدی موسوی
خرسان، قم: منشورات المكتبة الحیدریة،
١٤٢٨ق. ص١٣٤.
- ©
- ٢٢٧/١. تحقیق دیگر:
- بغیة الطالب فی حال ابی طالب
تحقیق محمد جواد نور الدین فخر الدین
بیروت موسسۃ آل البيت (علیهم السلام) لاحیاء

- البطحاء ابوطالب كافل رسول الله وناصره)
٢٣٧. ترجمة حسين على عربي (١٣٤٩)
- قم: مجمع جهانی اهل بیت علیهم السلام، ١٣٩٣
موسوی، شمس الدین فخار بن معد (م ٢٣٣) ٦٣٠ (ق)
- ایمان ابوطالب علیهم السلام معروف به الحجۃ علی الذاہب الی تکفیر ابی طالب علیهم السلام
٢٣٣/١ - چاپ سنگی نجف الاشرف ١٣٥١ ق
- ٢٣٣/٢ - تحقیق سید محمد صادق بحر العلوم نجف الاشرف، ١٩٦٥ م ©
٢٣٤/٣ - تحقیق دکتر سید محمد بحر العلوم با مقدمه عبد الفتاح عبد المقصود مصری، بیروت دار الزهراء ١٩٨٧ م
٢٣٤ دته - قم مطبیه سید الشهداء ١٩٩٠ م
المیثمی الغدیری، مزیل حسین بن الله
٢٣٤ دته صفات ابی طالب عبد مناف (مخخطوط)
٢٣٥ دته > تراثنا
المیثمی الغدیری، مزیل حسین بن الله
٢٣٥ دته نبوه ابی طالب
> تراثنا
ناصر الرسول ابوطالب
٢٣٦ کاظمین: الامانة العامة للعتبة الكاظمينی
المقدسة، ١٤٣٢ ق. ٣٦ ص.
- ٢٣٧ ناصر کبیر (الاطروش)، سید ابی محمد حسن
- التعیمی، ابی المظفر محمد بن احمد
٢٤٤ اخبار ابی طالب (البهجه)
(رجال النجاشی، چاپ جامعه مدرسین،
- فضاحت ابی طالب
٢٢٥ <الذریعه ج ١٦ ص
- نبل، محمد الريح حمد
٢٣٨ ابوطالب مومن قريش
- خارطوم: جمعیت خیریه ثقلین، بی تا.
<كتابشناسی اهل بیت ص ١٨
- نجفی، محمد حافظ
٢٣٩ بوستان آل عمران ج ١: ایمان ابوطالب (اردو)
<كتابشناسی اهل بیت ص ٤٠
- نزجس، عابده
٢٤٠ نگهبان رسالت
لاہور، ١٩٩٥ م.
(اردو)
- ٤٢ <كتابشناسی اهل بیت ص
نسابه، ابی حسن (حسین)
٢٤١ رتبه ابی طالب و قریش و مراتب ولده
فی بنی هاشم
<الذریعه ج ١٠ ص ٧٧
- ٢٤٢ نص ابی طالب علی النبی
من کتب الاسماعیلیة
<الذریعه ج ٢١ ص ٢٥٧
- ٢٤٣ نظرخواهی درباره حضرت ابوطالب «
فصلنامه تخصصی مطالعات قرآن و
حدیث سفینه، سال دوازدهم، شماره ٤٧
ویژه حضرت ابوطالب علیهم السلام»، تابستان
١٣٩٤، ص ٣٣-٩
مقالات ©

۹۵

۱۹. <أهل البيت ص ۱۹ ش ۱۹>
هنسوی، سید سبط الحسن
شہاب نقیب فی تصریح دیوان ابی طالب
(اردو) .۲۵۰
- (مستدرک اعیان الشیعه ج ۵ ص ۲۲۰)
وات، ویلیام مونتگمری (۱۹۰۹-۲۵۱)
«ابوطالب» (۲۰۰۶)
- دانشنامه اسلام، ویرایش دوم، زیر نظر
بیرمن و دیگران، ج. ۱، ص ۱۵۲-۱۵۳.
لیدن (هلند): بریل، ۱۹۶۰-۷۳۰۰۷ م.
(انگلیسی)
مشخصات اصل اثر:
- Watt, William Montgomery.**
"Abū Ṭālib."
Encyclopaedia of Islam, Second Edition. Edited by: P.
- Bearman, Th. Bianquis, C.E.**
Bosworth, E. van Donzel, W.P.
Heinrichs., Vol. 1, p. 152-153.
Brill Online, 2015.
- ©
- ۲۵۱/۱. ترجمه فرانسوی:
"Abū Ṭālib."
Encyclopédie de l'Islam, Vol.1,
Brill Online, 2015
- ©
- ۲۵۱/۲. ترجمه فارسی:
«ابوطالب»
دانشنامه ایران و اسلام، زیر نظر احسان
یارشاطر، طهران: بنگاه ترجمه و نشر
کتاب، ۲۵۳۷ ج ۸ ص ۱۰۵۹.
- ۱۰۵۶ ص ۳۹۵ ج ۲
نقدی، جعفر > ربی نزاری، جعفر
نقدی، جعفر > زهرة الادباء
نقوی امروھی هندی، سید ظفر حسن بن
دلشدادری بن امدادعلی ۲۴۵
- ایمان ابوطالب علیہ السلام
(اردو)
<تراثنا
- نقوی، سید اعجاز حسین
کفیل رسالت ۲۴۶
(اردو)
<تذکره ص ۳۶
- نیوبی، گردون ۲۴۷
«ابوطالب عبد مناف بن عبدالمطلب»
دانشنامه اسلام مختصر، وان ورلد،
۲۰۲ م. (انگلیسی)
مشخصات اصل اثر:
- Newby, Gordon**
"Abu Talib Abd Manaf b Abd al-Muttalib" in *A Concise Encyclopedia of Islam*, Oneworld Publications, 2002, p. 17.
- ©
- ۲۴۸ همدانی نجفی، شیر محمد
حاشیة على كتاب الحجۃ على الناھب
الى تکفیر ابی طالب
<تراثنا
- ۲۴۹ هندی سندی تتوی حنفی، محمد معین
بن محمد امین بن طالب الله (م)
۱۱۶۱ ق.)
- اثبات اسلام ابی طالب علیہ السلام

©

وحیدی صدر، مهدی
حضرت ابوطالب

مشهد: مجتمع فرهنگی و موقوفه
حضرت ابوطالب علیہ السلام با همکاری عروج
اندیشه، ۱۳۹۲. ۵۲ ص.

©

کودک

یزدی حائری، سید حسن (واعظ)
منیه الطالب فی ایمان ابی طالب
احتمالاً به صورت چاپ سنتی نشر یافته
(الذریعه ج ٢٣ ص ٢٠٤)

یمانی، قاسم بن احمد
المواهب فی الرد علی من قال باسلام

ابی طالب
قاهره: دارالحرمين، ۱۴۱۶ق.

<المرشد، ص ٤٣٧

یونس، ابراهیم
محمد فی کفالة ابی طالب
قاهره: مکتبه غریب، ۱۹۷۱م.

<المرشد، ص ٤٥١

یونسیان، علی اصغر
نیاکان نبوت و امامت (والدین رسول خدا

و امیر المؤمنین)

مشهد: یوسف فاطمه، ۱۳۹۰. ۲۵۴ ص.

Buhl > بوهل

Fıglalı > فیغلالی

Haider, Najam Iftikhar > حیدر، نجم افتخار

Rubin > روین

Watt > وات